

A KATONAI CSAPATMOZGÁSOK VÁMJOGI ÉS VÁMELJÁRÁSI KÉRDÉSEI

A témakörök áttekintése során olyan területet választottam, ami – bátran kimondható, hogy egy meghatározott személyi állomány kivételével – kevéssé ismert. Amikor az emberek egy-egy katonai járművet, harcászati felszereléseket és különféle haditechnikai termékeket látnak, sok minden eszükbe jut, - talán még a háború is – azonban a rájuk vonatkozó vámjogi szabályozás nem. Nem is lehet ezen csodálkozni, hiszen ezen termékek behozatala, bejuttatása, illetve átszállítása nem kereskedelmi célokat szolgál, azonban mint külföldről származó áru szükségkeppen kapcsolatba kell kerülnie a vámszervekkel, illetve ha nem is a klasszikus formában, de alkalmazni kell a vámjogi szabályrendszer előírásait. Ezt kívánom bővebben kifejteni, kerülvén a speciális vámjogi terminológiákat.

I.

Mindenek előtt meg kell jegyezni, hogy a vámjogszabályok rendelkezései minden esetben a külföldről behozott árukra vonatkoznak. A teljes megérthetőség kedvéért tisztázni kell a külföld fogalmát is, mivel a vámjogszabályok alkalmazása tekintetében eltér a köznapi értelemben vett államhatáron túli területektől.⁵¹⁰ A Közösségi Vámkódex értelmében az Európai Unió tagállamai (2013. július 1-jétől Horvátország csatlakozásával 28-ra emelkedett a számuk) egymással vámuniót alkotnak, azaz egyetlen vámterületnek minősül. Vámjogi szempontból nincs jelentősége annak, hogy egy áru Franciaországból vagy Ausztriából érkezik Magyarországra, ugyan olyan, mintha Szegedről szállították volna Budapestre, tehát vámjogi előírások nem vonatkoznak rá. A fentiekből következően a vámjog alkalmazására tehát csak a 28 tagállamon kívüli országból behozott áruk tekintetében kerül sor.

II.

Az I. pont tükrében ismernünk kell a vámjogi értelemben vett áru fogalmat is. Egyszerűen megközelítve a kérdést, röviden azt válaszolhatjuk, hogy áru minden, ami a Vámtarifába besorolható.⁵¹¹ Elvileg nincs olyan dolog, amit áruosztályozás útján nem lehetne besorolni a Vámtarifába. Nincs ez másképp a katonai jellegű árukkal kapcsolatban sem. Az más kérdés, hogy ezen áruk speciális volta miatt kevéssé ismertek, azaz jó esetben nem képezik szabad kereskedelem tárgyát, de vámtarifa számuk akkor is van. Amennyiben átlépik a vámhatárt ezen áruk, a nyilvántartás vezetési kötelezettség megköveteli az áru Vámtarifába történő besorolását. Nyilván az adatgyűjtés a katonai áruk tekintetében más célokat szolgálnak mint általában. Tudnunk kell azt is, hogy a közösségi vámjog kétféle árut ismer: közösségi árut és nem közösségi árut.⁵¹² A közösségi áru fogalma jogszabályban meghatározott, ennél fogva minden más nem közösségi árunak minősül.

⁵¹⁰ a Tanács 2913/92/EGK rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról I. Cím 3.cikk

⁵¹¹ a Tanács 2658/87/EGK rendelete a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról

⁵¹² 2913/92.Tanácsi rendelet 4 .cikk 7. pont

III.

Alapesetben minden nem közösségi árut valamilyen vámeljárás alá kell vonni, függően a behozatal céljától, időtartamától, felhasználási céltól és sok minden más egyébtől. Ha ez nem történik meg, jogellenes magatartással állunk szembe, amely lehet szabálysértés, illetve bűncselekmény is. A nem közösségi áru akkor válik közösségi áruvá, ha vámjogi szabad forgalomba helyezték a Közösség területén, az mindegy, hogy melyik tagállamban. Alapvetően kétféle módon kerülhet egy áru szabad forgalomba. Vagy vámentesen, vagy vámfizetés mellett. Tudnunk kell, hogy csak az az áru vámentes, amely megtalálható a Európai Unió Tanácsának meghatározott rendeletében.⁵¹³ Amely árukra nem vonatkozik vámentesség, azt az általános szabályok szerint vám-és nem közösségi adók és díjak megfizetése mellett bocsátjuk szabad forgalomba. Fontos kiemelni, hogy a § %-os vámtétel nem jelent vámentességet, ez esetben is van vám, csak a mértéke nulla. Mindezeket azért kell hangsúlyozni, mert az adók tekintetében kiemelt jelentősége van a kérdésnek. Az áruk behozatalához, kivételhez az Unió számos kereskedelempolitikai intézkedést fűz, különféle kedvezményeket adhat, azaz igyekszik a vámpolitika eszköztárával a kereskedelmet szabályozni. Védi a saját gazdálkodóinak az érdekét, segíti a piacra jutást megfelelő áruk tekintetében stb. Számos vámjogi kedvezmény található a nemzetközi kereskedelemben, amelyet vámpolitikai (gazdaságpolitikai) célok eléréséhez alkalmaznak. Ilyen többek között a vámfelfüggesztés, a vámkontingensek alkalmazása, valamint meghatározott módon a vámentesség megadása is, amely lehet ideiglenes vagy végleges. Mivel a katonai csapatmozgások semmilyen kereskedelmi célt nem szolgálnak közvetlenül, így a katonai jellegű áruk után alapesetben a vámszedés sem indokolt. Ezért nyilvántartásba vétel után az esedékes vámok nem kerülnek bevételezésre alapszabályként, csupán akkor, ha az áruk elvesztik katonai jellegüket és ezáltal kereskedelmi áruvá válnak.

A fenti alap gondolatok után nézzük meg, hogy egyáltalán milyen jogi környezet az, amely a katonai áruk szállítására, behozatalára, ideiglenes itt tartózkodására vonatkoznak, illetve az itt állomásozó katonai személyzetre milyen előírások vonatkoznak. A katonai csapatmozgások jellegéből eredően több országot érintenek, abból következően minden érintett országnak meg kell egyeznie a részlet szabályokban. Ez pedig csak Nemzetközi szerződés formájában lehetséges, amely kötelező erővel bír a részes szerződő államok tekintetében. A kérdéskört szabályozó nemzetközi szerződések a következők:

- NATO SOFA Megállapodás⁵¹⁴ az Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló, 1951. június 19-én, Londonban aláírt Megállapodás
- PfP SOFA Megállapodás⁵¹⁵ a „Békepartnerség” más részt vevő államainak fegyveres erejére vonatkozó Szerződés valamint az Észak-atlanti Szerződés részes államai és a „Békepartnerség” más részt vevő államai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodás.⁵¹⁶
- OMNIBUS Megállapodás⁵¹⁷ a Magyar Köztársaság Kormánya és az Egyesült Államok Kormánya közötti, az Egyesült Államok Fegyveres Erőinek a Magyar

⁵¹³ a Tanács 1186/2009/EK rendelete a vámentességek közösségi rendszerének felállításáról

⁵¹⁴ 1999. évi CXVII. törvény

⁵¹⁵ 1995. évi LXVII. törvény

⁵¹⁶ 1995. évi CII. törvény

⁵¹⁷ 1997. évi XLIX. törvény

Köztársaság területén történő tevékenységéről szóló Megállapodás, valamint az ennek mellékletét képező Végrehajtási Megállapodások.

- A Magyar Köztársaság Kormánya és az Amerikai Egyesült Államok Kormánya⁵¹⁸ közötti, a gazdasági, technikai és egyéb kapcsolódó segítségnyújtásról szóló Egyezmény.
- Az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok⁵¹⁹ jogállásáról szóló, Párizsban, 1952. augusztus 28-án készült Jegyzőkönyv.
- Az Észak-atlanti Szerződés Szervezete, a nemzeti képviselők⁵²⁰ és a nemzetközi titkárság jogállásáról szóló, Ottawában, 1951. szeptember 20-án kelt Megállapodás;

A fenti nemzetközi szerződések, illetve az azokat kihirdető jogszabályok képezik a vámjogi eljárások alapjait. Fontos megemlíteni, hogy 2004. május 1-óta az Európai Unió teljes jogú tagjai vagyunk, tehát kötelezően alkalmaznunk kell az egyes fegyverekre és katonai felszerelésekre alkalmazandó behozatali vámok felfüggesztéséről szóló, a Tanács 150/2003 EK rendeletét is. A lényeg a Tanács rendeletében az, hogy a katonai árukra vonatkozó vámok felfüggesztésre kerülnek, azaz a vonatkozó szabályok szerint nem kerülnek bevételezésre egyik tagállamban sem. A vámeljárással szolgáló nemzetközi szerződések ismertetése után nézzük meg a vámjogi szabályozás alapjait:

- a Tanács 2913/92/EGK rendelete a Közösségi Vámkódex létrehozásáról,
- a Bizottság 2454/93/EGK rendelete a Közösségi Vámkódexet létrehozó 2913/92/EGK számú tanácsi rendelet végrehajtásáról,
- a Tanács 1186/2009/EK rendelete a vámmentességek közösségi rendszerének felállításáról,
- a Tanács 2658/87/EGK rendelete a vám- és statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról,
- a közösségi vámjog végrehajtásáról szóló 2003. évi CXXXVI. törvény,
- a közösségi vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 15/2004. (IV. 5.) PM rendelet,
- a 42/2004. (XI.17.) PM rendelet a katonai csapat- és árumozgásokra vonatkozó vámeljárással kapcsolatos szabályairól,
- a 15/2000. (IV. 14.) PM–HM együttes rendelet a vámeljárással kapcsolatos alkalmazandó NATO okmányok köréről, alkalmazásáról, valamint kibocsátásuk eljárási szabályairól.

A vámeljárással kapcsolatos vámeljárással kapcsolatos indítványozása az ügyfél feladata. Mivel a klasszikus külkereskedelem a rendszerváltás óta Magyarországon is liberalizálttá vált, így elviekben bárki kereskedhet, azaz árukat hozhat be külföldről. Ezt azért kell megemlíteni, mert a kereskedelmi áruk a polgári jog szabályai szerint bárki tulajdonában lehetnek, bárki hozhat be árut, így a vámhatóságnak az adatbázisaiban nagyon sok importőr szerepel. Nyilván e speciális árukat csak meghatározott személyi kör kezelheti, tehát pontosan meg kell határozni az a szervet, aki/ami a vámhatósággal kapcsolatban áll, illetve felelős a vámeljárással kapcsolatos lebonyolításáért, azok szabályszerű végrehajtásáért. Elképzelhetetlen lenne,

⁵¹⁸ 178/1995. (XII. 29.) Korm. rendelet

⁵¹⁹ 1999. évi CXVI. törvény

⁵²⁰ 2000. évi XII. törvény

hogy bárki különféle haditechnikai termékeket szabadon importálhatja, exportálhatja....A vonatkozó jogszabályi környezet ezért meghatározott szervezet jelölt ki fő felelősként: ez a katonai vámügyi szerv a Honvédelmi Minisztérium vám- és határforgalmi feladatok végrehajtásáért felelős szervezeti egysége.

A továbbiakban tisztáznunk kell még a katonai áru fogalmát. Azért fontos mindez, mert számos olyan – a vámtarifába egyébként besorolható – áru létezik, amely szolgálhat katonai és nem katonai célokat egyaránt. A pontosság kedvéért kell meghatározni a fogalmat, mivel a gyakorlat során zavart okozhat a kettős felhasználású termékek megítélése a vámeljárással. A vonatkozó jogszabály meghatározza, hogy mi minősül katonai árunak: eszerint katonai áru az EK rendelet mellékleteiben felsorolt fegyverek és katonai felszerelések, a haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivételének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről szóló rendeletben⁵²¹ meghatározott, továbbá a nemzetközi szerződés hatálya alá tartozó és védelmi célokat szolgáló közösségi és nem közösségi áru.

A vámeljárással kapcsolatos eljárások számos a vámjogban egyébként kötelezően alkalmazott eljárási kérdés vonatkozik. Ezek meghatározzák a legfontosabb határidőket, a benyújtandó okmányok, iratok és egyéb dokumentumok körét, valamint minden más a vámeljárással kapcsolatos eljárásokhoz szükséges egyéb iratokat (számla, származási bizonyítvány stb.)

A vámeljárással kapcsolatos eljárást szóban vagy írásban kezdeményezi az ügyfél. Az írásbeli kezdeményezésre az ún. vámkommandók szolgálnak, amelyeknek több fajtája ismert. Általánosan alkalmazott az Egységes Vám árunyilatkozat,⁵²² amelyet meghatározott módon kell kitölteni. A közölt adattartalom számítástechnikai úton kerül feldolgozásra a vámeljárással. Az így nyert adatbázisok a későbbiekben vámpolitikai kérdések kidolgozásához szükségesek. (pl. statisztikai célokat szolgál: pontos adatokat kapunk belőle az export és az import volumenére, területi megoszlására vonatkozóan.) Mint már említettem fentebb, a katonai áruk tekintetében nincs szükség kereskedelmi célú adatszolgáltatásra, ennél fogva a vámkezelésre vonatkozó okmányoknak sem kell azonosnak lenniük. A klasszikus kereskedelmi forgalomra vonatkozó adatok teljesen más célt szolgálnak, mint a katonai áruk kivitelére, behozatalára, átszállítására vonatkozó tények, azonban azokat is nyilván kell tartani. Ilyen megfontolásból került bevezetésre az ún. NATO okmány.⁵²³ A vámeljárással kapcsolatos általánosan használt vám árunyilatkozatok helyett NATO okmány szolgál árunyilatkozatként.

A katonai vámügyi szerv az Európai Unió, a NATO, az Egyesült Nemzetek Szervezete, a két- vagy többoldalú katonai megállapodások keretében a HM alárendeltségébe tartozó szerveket és a külföldi fegyveres erőket érintő vám- és határforgalmi feladatok egységes végrehajtását biztosítja.

A Honvédelmi Minisztérium (katonai vámügyi szerv) feladatkörébe tartozik a katonai és egyéb árukkal kapcsolatban:

- a vámeljárással kapcsolatos indítványozása,
- a vámmellenőrzés feltételeinek biztosítása,
- a vámhatóság felé a vámigazgatási jogviszonyból eredő elszámolások teljesítése,
- szükség szerint külön engedélyek beszerzése,
- a NATO okmányok kiadványozása,

⁵²¹ 16/2004. (II. 6.) Korm. rendelet

⁵²² 2913/92 Tanácsi rendelet 4. cikk. 17. pont

⁵²³ 15/2000. (IV. 14.) PM-HM együttes rendelet

- a külföldi fegyveres erők vámeljárássainak indítványozása és az abban való közreműködés.

A katonai vámügyi szerv feladatai teljesítése során jogosult a HM alárendeltségébe tartozó szervek, valamint a nemzetközi szerződés hatálya alá tartozó külföldi fegyveres erők vonatkozásában a vámellenőrzés feltételeinek meglétét ellenőrizni, illetve ezek biztosítása érdekében intézkedéseket hozni, amennyiben a csapat, katonai személy- és anyagmozgás katonai kötelékben vagy katonai logisztikai rendszeren keresztül, valamint polgári fuvarozó bevonásával történik. A katonai vámügyi szerv jogosult e bekezdés alapján a Magyar Honvédség külföldön szolgálatot teljesítő egysége, katonai személy vonatkozásában is eljárni szakmai, ellenőrzési feladatai ellátása során. A katonai vámügyi szerv a vámigazgatási eljárások lebonyolítása során közvetett képviselőnek⁵²⁴ minősül. A közvetett képviselőt azt jelenti, hogy az valamely eljárás során vámfizetési kötelezettség keletkezik, (ez általában akkor fordul elő, amikor valami jogsértés történik) akkor a mulasztás elkövetőjével egyetemlegesen felel a vám- és nem közösségi adók és díjak megfizetéséért.

Nem katonai áruk forgalmában számos jogszabályi előírás kötődhet egy-egy áru behozatalához. Például piacvédelmi intézkedések, fogyasztóvédelmi előírások, minőségbiztosítási tanúsítványok, műszaki leírások stb..stb. Természetesen mindezek azt a célt szolgálják, hogy a kereskedelmi forgalom számára biztonságos, megfelelő minőségű áruk kerüljenek vámkezelésre. Legfontosabb nyilván az állat- és növény egészségügyi előírások betartása közegészségügyi, élelmiszerbiztonsági szempontból. Kiemelt jelentősége van ezen korlátozásoknak olyannyira, hogy a növény és állategészségügyi előírások alól a katonai szállítmányok sem kivételek. Minden más esetben azonban el lehet – sőt el kell – tekinteni a korlátozások alkalmazásától, mivel mint már többször utaltam rá, azok a kereskedelmi forgalomba kerülő árukra vonatkoznak.

A NATO okmányok fedezetével szállított katonai és egyéb áru vámkezelése során a következő nemzetközi megállapodások hatálya alá eső vámeljárással kapcsolatban nem kell érvényesíteni: az OMNIBUS Megállapodás, a NATO SOFA Megállapodás, a PfP SOFA Megállapodás, az 1999. évi CXVI. törvénnyel kihirdetett, az Észak-atlanti Szerződés alapján felállított nemzetközi katonai parancsnokságok jogállásáról szóló, Párizsban, 1952. augusztus 28-án készült Jegyzőkönyv, és a 2000. évi XII. törvénnyel kihirdetett, az Észak-atlanti Szerződés Szervezete, a nemzeti képviselők és a nemzetközi titkárság jogállásáról szóló, Ottawában, 1951. szeptember 20-án kelt Megállapodás.

A vámkezeléskor az állat- és növény-egészségügyi vizsgálat alá eső katonai és egyéb árura az illetékes katonai egészségügyi szolgálat által kiállított állat- és növény-egészségügyi bizonyítványt el kell fogadni. Amennyiben a NATO okmánnyal ellátott külföldi fuvarozó nem rendelkezik Magyarországra területére való belépésre vagy kilépésre feljogosító nemzetközi közúti áruszállítási engedéllyel, e tényről a vám- és pénzügyőri igazgatóság soron kívül értesíti a katonai vámügyi szervet, amely igazolást adhat ki arról, hogy a szállítás a NATO érdekében történik. A igazolás alapján a kiléptetést vagy a beléptetést el kell végezni. A nemzetközi szerződés alapján a NATO okmány fedezete mellett szállított katonai és egyéb áru mentes a vám- és adófizetés, illetve a vám biztosítása alól.

Az egyéb áru fogalmának meghatározásában szereplő személyi kör által a HM alárendeltségébe tartozó szervek részére védelmi cél érdekében behozott vagy beküldött

⁵²⁴ 2913/92 Tanácsi rendelet 5. cikk

katonai és egyéb áruk vám- és adófizetés, valamint a vámbiztosíték alóli mentességének igazolásául a katonai vámügyi szerv nyilatkozata szolgál.

A katonai vámügyi szerv a vámjogszabályokban foglalt feltételek megléte esetén rendelkezhet: elektronikus vám elé állításra, egyszerűsített vámeljárásra, vámraktározás vámeljárásra,⁵²⁵ valamint különleges vámrak használatára vonatkozó, engedélyezett feladó és engedélyezett címzetti engedéllyel. Az imént meghatározott engedélyek kiadásánál az alábbiakra kell figyelemmel lenni:

- az elektronikus vám elé állításra vonatkozó engedélyt a vámhatóság határozatlan időre adja ki a katonai vámügyi szerv részére,
- az egyszerűsített, illetve a vámraktározási eljárás iránti kérelemhez a kérelmezőnek az eljárás alá vont nem közösségi áruk vámtarifaszáma helyett a Korm. Rendelet hatálya alá tartozó azon termék jegyzékét kell becsatolnia, amelyre a tevékenységi engedélyt kéri,
- az egyszerűsített eljárás során a NATO okmányok alapján vezetett nyilvántartási kötelezettség nem terjed ki a katonai áru tarifális megnevezésére, devizában és forintban megadott értékére, a vámtartozásra, valamint a kiegészítő nyilvántartásra,
- a vámraktározásra vonatkozóan a kérelem elbírálásához nem kell benyújtani a gazdasági indokoltságra, a raktárhelyiségre vonatkozó hatósági engedélyekre és a használat jogcímére vonatkozó okiratokat, a biztosítási szerződést, amennyiben a kérelmező nyilatkozik arról, hogy a vámraktárban tárolt áru elháríthatatlan ok miatt történt megsemmisülése esetén is a vámtartozást megfizeti,
- a NATO okmányok fedezetével érkezett és vámraktárba betárolt katonai és egyéb árukról csak készletnyilvántartást kell vezetni,
- az engedélyezett feladó és engedélyezett címzett kérelemhez a cégkivonat és az aláírási címpéldány helyett a közhivatal jogállásra vonatkozó nyilatkozatot kell elfogadni, továbbá nem kell megkövetelni a csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárásra vonatkozó nyilatkozatot.

A vám- és pénzügyőri igazgatóság a védelmi érdekek zavartalan ellátása érdekében a katonai vámügyi szerv kérelmére a katonai vámáru szállítóeszközeiről történő kirakását soron kívül engedélyezheti.⁵²⁶ A nemzetközi szerződés alapján üzemeltetett vámmentes katonai üzletet üzemeltető köteles olyan nyilvántartást vezetni, amelyből megállapítható a katonai és egyéb áru, illetve annak behozatalának, beszerzésének, valamint vámkezelésének adatai, továbbá a mindenkori valós árukészlet, a vásárlók köre, illetve a forgalomra vonatkozó adatok. A vámmentes katonai üzletnek a nemzetközi szerződésnek és a vámjogszabályoknak megfelelő üzleti szabállyal kell rendelkeznie, amelyet a katonai vámügyi szerv útján a felügyeletet ellátó vám-és pénzügyőri igazgatóság részére kell megküldeni. A vámmentes katonai üzletben a jövedéki termékadó, illetve zárjegy nélkül hozható forgalomba. A vámmentes katonai üzletben forgalmazott termékek kizárólag a külföldi fegyveres erő elhelyezési területén belül kerülhetnek felhasználásra. A mentességet élvező termékeknek az elhelyezési területen kívüli értékesítése a vám-, adó- és jövedéki jogszabályokban foglaltak megsértését jelentik.

A katonai futár útján továbbított hivatalos okiratokat és küldeményeket – amennyiben bűncselekmény vagy szabálysértés megalapozott gyanúja nem áll fenn – nem

⁵²⁵ 2913/92. EKG Tanácsi rendelet 84. cikk

⁵²⁶ 2913/92. EKG Tanácsi rendelet 5. fejezet 50.cikk

lehet tételes áruvizsgálat alá vonni, ha a futár úti okmányából és az általa szállított küldeményre vonatkozó nyilatkozatból egyértelműen megállapítható a futár jogállása és a küldemény hivatalos jellege. A katonai futárok közlekedéséről a katonai vámügyi szerv szükség esetén értesíti a vámhatóságot a zökkenőmentes eljárás biztosítása érdekében. A vámhatóság illetékes szerve a mélységi ellenőrzés során, amennyiben katonai áruk, szállítójárműveknek és tartályoknak a katonai bázis területén kívül történő ellenőrzését végzi, a katonai vámügyi szerv vagy a külföldi fegyveres erő közreműködését igényelheti.

A vámhatóság a katonai vámügyi szerv bevonásával a külföldi fegyveres erők elhelyezési területén vámmentes katonai üzlet üzemeltetését, a jogszerűen behozott vámmentes árukat, azok okmányait, nyilvántartását, értékesítését ellenőrizheti. Az ellenőrzést végző pénzügyőrök az elhelyezési területre történő belépésére a katonai vámügyi szerv intézkedik. A vám- és pénzügyőri igazgatóság – amennyiben jogsértő cselekmény elkövetésére van gyanú – a nemzetközi szerződés hatálya alá tartozó szerv egyenruhát viselő tagjának ellenőrzését a személyforgalom elől elkülönített helyen tarthatja meg. Amennyiben a vám- és pénzügyőri hivatal az ellenőrzés alkalmával vám- vagy egyéb jogszabályba ütköző cselekményt derít fel, a felvett jegyzőkönyv egy példányának megküldésével értesítenie kell a katonai vámügyi szervet is. A vámhatóság a szükséges tételes áruvizsgálatot a katonai vámügyi szerv vagy a nyilatkozattevő kérésére – a védelmi érdekek sérülésének elkerülése érdekében – az azok által megjelölt helyen tartja meg. A katonai vámügyi szerv értesíti a Nemzeti Adó-és Vámhivatal illetékes főosztályát a határon átkelő csapat- és katonai árumozgásokról, a határátlépés várható időpontja előtt legalább 3 munkanappal. Előre nem látható esetben ettől a határidőtől a katonai vámügyi szerv eltérhet, az előzetes értesítés azonban nem mellőzhető. Amennyiben az értesítés a határátlépés várható időpontja előtt kevesebb, mint huszonnégy órával történik, a katonai vámügyi szerv köteles az átlépés kapcsán érintett vám- és pénzügyőri hivatalt közvetlenül is értesíteni. A vámhatóság az értesítés alapján biztosítja a katonai csapat és katonai áruszállítmány zökkenőmentes be-, illetve kiléptetését. A Honvédelmi Minisztérium alárendeltségébe tartozó szervek, illetve a külföldi fegyveres erők által vagy részére történő katonai és egyéb áruk szállítása esetén az azonosság biztosítására a katonai vámügyi szerv részére engedélyezett, valamint a külföldi fegyveres erők függőzára, vagy szalagzára, vagy a csomagon elhelyezett pecsétje szolgálhat. A NATO okmány fedezetével szállított katonai és egyéb áru vámkezelése esetén azokat – a vonatkozó nemzetközi szerződésben foglaltakkal összhangban – a katonai vámügyi szerv eltérő értesítésének hiányában, a vám- és pénzügyőri igazgatóság a behozatali vám és nem közösségi adók és díjak alól mentesítve bocsátja szabad forgalomba.⁵²⁷ A szabad forgalomba bocsátás tényét és az elidegenítési korlátozást záradék formájában a NATO okmányra rávezeti. A katonai vámügyi szerv által kiállított tanúsítvánnyal rendelkező és az EK rendelet hatálya alá tartozó katonai áru szabad forgalomba bocsátása esetén a vámot fel kell függeszteni. A vámhatóság a vámeljárást lefolytatását követően a vámkezelést a két példányban benyújtott tanúsítványon záradékával igazolja, annak eredeti példányát a katonai vámügyi szerv részére megküldi. A vámhatóság által záradékolt tanúsítványt az elévülési idő lejáratáig meg kell őrizni. A HM alárendeltségébe tartozó szervek, az általa nyilvántartásba vett, behozatali vámok alól felfüggesztett katonai áru megsemmisüléséről, elvesztéséről, eltulajdonításáról vagy a jogszabályban meghatározott céltól eltérő felhasználásáról a katonai vámügyi szervet keresztül a vámhatóságot haladéktalanul tájékoztatnia kell. A behozatali vámok alól

⁵²⁷ 2913/92 EKG Tanácsi rendelet 2. szakasz 79. cikk

felfüggesztett katonai áru megsemmisítéséről legalább öt munkanappal előbb a katonai vámügyi szervet keresztül a vámhatóságot értesíteni kell. A külföldi fegyveres erők, ezek tagjai, annak polgári állománya, illetve azok hozzátartozója részére a behozatali vámok alól mentesítve szabad forgalomba bocsátott katonai és egyéb áru elidegenítésére csak a behozatali vám, valamint a nem közösségi adók és díjak megfizetése után kerülhet sor.